

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA CONSELLERIA DE MEDI AMBIENT I TERRITORI

2103*Acord del Ple de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears sobre el projecte explotació i restauració de l'explotació Cas Saboners núm 152, TM Sineu (99A/2021)*

En relació amb l'assumpte de referència, i d'acord amb l'establert a l'article 41.3 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, es publica l'Acord del Ple de la CMAIB, en sessió de 17 de febrer de 2022,

DECLARACIÓ D'IMPACTE AMBIENTAL

El projecte objecte del present informe està inclòs al Grup 2 "Indústria extractiva" punt 1. "Pedreres: restauració i/o extracció" i al Grup 4 "Indústria siderúrgica i del mineral. Producció i elaboració de metalls" punt 15. "Plantes de tractament d'àrids i plantes de fabricació de materials de construcció" de l'Annex I "Projectes sotmesos a avaluació d'impacte ambiental ordinària" del Text Refòs de la llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears, aprovat pel Decret Legislatiu 1/2020 de 28 d'agost.

A l'explotació li és d'aplicació la disposició transitòria segona (DT2ª) de la Llei 1/2014, d'1 d'octubre, d'ordenació minera de les Illes Balears, referent al règim transitori d'obtenció de declaració d'impacte ambiental.

A més, l'article 12 de la Revisió del Pla Director Sectorial de Pedreres de les Illes Balears (aprovat mitjançant Decret 61/1999, de 28 de maig) estableix que els Plans de Restauració de pedreres requereixen informe preceptiu i vinculant de la Comissió Balear de Medi Ambient (actualment CMAIB).

1. Informació del projecte

El promotor és Gravillera Ca'n Saboné, S.L. i l'òrgan substantiu la Conselleria de Transició Energètica i Sectors Productius. DG de Política Industrial. Servei de Mines.

L'àmbit de l'activitat minera s'ubica a la parcel·la 369, polígon 6 del terme municipal de Sineu. La pedrera es localitza uns 4,8 km al sud-est del nucli urbà de Sineu i a uns 4,8 km a l'oest del nucli urbà de Petra. S'accedeix des de camí particular procedent del punt quilomètric 4,5 de la carretera Petra-Sineu (Ma 3330).

El recurs miner és calcària dolomítica, graves de diferents mides i pedra d'escullera, d'edat Triàsic superior.

1.a Projecte d'explotació (Actualització ajustada a Resolució de 8 de març de 2019)

L'explotació es divideix en 2 sectors:

- a) Nord: on s'ubica el control d'accés, les instal·lacions de manteniment, diferents naus, zones d'aparcament de maquinària, dipòsits de combustible, bàscula, oficines i el front d'extracció d'escullera i el massís divisor amb l'explotació annexa Son Tey.
- b) Sud: on s'ubica la planta de tractament mineral i l'altre front d'extracció amb avanç en direcció sud-oest.

En els dos sectors hi ha distribuïts varis talussos d'alçades i angles diversos resultat de l'explotació realitzada des de l'inici de l'autorització l'any 1976. Hi ha varies places a diferents cotes: plaça a cota 110 m on s'ubica l'àrea de manteniment i aparcament, plaça a cota 105 m on s'ubiquen els dipòsits de combustible, plaça a cota 100 m on s'ubica la nau de magatzem i plaça a cota 59 m on s'ubica l'establiment de benefici.

L'establiment de benefici es compon de varis elements per a la trituració, classificació i molta del material, tots ells alimentats per grup electrogen. Addicionalment l'activitat es desenvolupa amb les següents instal·lacions i edificacions:

- 1. Caseta d'oficina i lavabo (50 m²): es realitza el control d'accessos.
- 2. Naus 1 i 2 (275 m²): destinades al manteniment de maquinària i l'emmagatzematge de residus perillosos.
- 3. Nau magatzem (925 m²): destinada a la ubicació de compressor, grups generadors, lavabos i futures implantacions de maquinària.
- 4. Zona d'estacionament de maquinària (200m²): amb coberta i sense tancament perimetral.
- 5. Dipòsits de combustible : 3 en total de 50.000, 60.000 i 5.000 litres, dos d'ells de doble paret i un de paret simple amb cubeta.

6. Fossa sèptica de dos compartiments i 1.400 litres per la recollida d'aigües negres i grises, s'ubica dins una de les naus.

El disseny de l'explotació és per abancament descendent, l'extracció del mineral es realitza amb mitjans mecànics (retroexcavadora) i voladures, especialment necessàries aquestes darreres per a la demolició del massís divisor i amb la veïna Son Tey.

El projecte d'explotació planteja, entre d'altres, els següents paràmetres:

- Superfície explotació: superfície autoritzada = 203.637,49 m²
- Fases d'explotació: F1 de 7 anys (afecció de 39.203,45 m²)

F2 de 7 anys (afecció de 193.706,30 m²)

- Volum d'extracció: 1.040.021,30 m³ en total, 490.239,99 m³ a la fase 1 i 549.781,31 m³ a la fase 2.
- Producció anual estimada: 150.000 t (147.000 t d'àrid i 3.000 t d'estèril)
- Aprofitament: 98-95 %.
- Altura de bancs: 15 m pel cas de retroexcavadora i 20 m pel cas de voladures (S'exceptuen els ja excavats d'alçades superiors)
- Número de bancs: 1 a 4.
- Bermes: 4-7 m
- Cota màxima en capçalera de talús: 155 m
- Cota mínima en plaça: 59 m
- Angle màxim de banc: no superior a 70°

Com a maquinària mòbil hi ha: camions, camió cisterna, carretons, matxucadora i sedàs mòbils, pales i retroexcavadores.

L'aigua necessària per a l'activitat (contenció de la pols i reg de pistes) prové d'un aljub que s'alimenta de sondeig autoritzat (CAS 1159-AS 7700) amb la qualificació d'ús de subministrament i com altres a la pedrera Cas Saboners per a la lluita contra la pols.

1.b Pla de restauració (Actualització ajustada a Resolució de 8 de març de 2019)

Simultàniament amb l'explotació es durà a terme un remodelat del terreny en base a dos tipus d'actuacions:

- Desmunts: els talussos d'explotació seran rebaixats fins a talussos finals de restauració de 15 m d'alçada amb bermes de 7 m, exceptuant els ja existents que, com a conseqüència de la seva proximitat al límit de l'explotació, no permeten la reducció en altura per abancament.
- Terraplè: mitjançant material de rebliment es crearan perfils artificials a la zona nord amb la finalitat de reduir la continuïtat de la paret existent de 20 m d'altura. A la zona nord-est es crearà un talús de cota 110 a 120m, i a la zona nord-oest un altre de cota 125 a 130 m, tots dos amb un angle de 30°, les plataformes així creades es revegetaran amb posterioritat.

A la zona sud es crearà un terraplè a la base del talús oest (15) que limita amb l'ANEI, el qual tindrà una altura de 5-10 m i donarà lloc a una berma de 4 m que també es revegetarà amb posterioritat.

Finalment, els talussos que hi ha a l'àmbit de la planta de tractament (cota 59 m) i de la nau magatzem (cota 100-102) es suavitzaran amb l'aportació de terres.

Com a material de rebliment i creació de terraplens es projecta l'ús d'estèrils de la pròpia activitat, material extern procedent d'excavacions, desmunts i RCDs de planta de triatge.

El calendari previst d'explotació/restauració s'ajusta a les següents dades:

Fase	Termini (anys)	Sup.Exp (m ²)	Vol. Exp (m ³)	Sup.rest (m ²)	Rebliment (m ³)	Estèril (m ³)	Terra vegetal (m ³)	Pressupost (€)
0	-			-	-	-	-	
1	7	39.203,45	490.239,99	9.931,18	865,08	24.512,00	5.553,86	196.404,53
2	7	193.706,30	549.781,31	193.706,30	54.654,95	10.995,63	45.564,03	486.848,78
Total	14	203.637,49	1.040.021,30	203.637,49	55.520,03	35.507,63	51.157,89	683.253,31

La Fase 0 de restauració es preveu que sigui immediata i consistirà en:

- La implantació en el límit amb el camí perimetral (front est) d'una barrera vegetal constituïda per ullastre i mata.
- L'inici dels treballs per d'accedir al massís divisor i amb la veïna Son Tey.

La Fase 1 d'explotació-restauració comprèn les següents actuacions:

- Extracció de la zona Nord fins a cota 130, revegetació del banc superior de cota 140 m i de la berma creada a cota 130 m.
- Extracció de la zona Sud i centre amb la creació de 3 bancs de 15 m i bermes de 7 m.
- Restauració d'una àrea al sud-est consistent en l'eliminació d'aplecs, suavitat del relleu i revegetació posterior.
- Reducció de la cota del massís divisor el qual tindrà una cota màxima de 129 m a la zona d'accés i una mínima de 110 m a la zona de peu de pista d'oficina.

La Fase 2 d'explotació-restauració comprèn les següents actuacions:

- 1.Extracció de la zona Nord fins a cota 120 en l'extrem est i fins a cota 125 en l'extrem oest. 2.Formació en l'extrem est d'un terraplè de cota 110 a 120 m que serà revegetat així com la plataforma creada a cota 125 (extrem oest). Revegetació final de la plataforma a cota 110.
- 3.Extracció de la zona Sud, es continua amb l'explotació dels bancs iniciats a la fase 1 fins exhaurir el recurs en els bancs superiors, com a resultat es crearan 4 bancs de 15 m d'alçada, separats per bermes de 7 m d'amplada a excepció de l'inferior que serà de 25 m. Revegetació posterior de la zona de bermes.
- 4.Creació de terraplè i berma en la zona del talús oest (15) amb la posterior hidrosembra del terraplè i la revegetació de la berma.
- 5.En la zona central es continua amb l'avanç cap al nord i s'excavaran dos bancs més de 10 m, separats per una berma de 7 m. Posteriorment es realitzarà la revegetació de les bermes existents a cotes 91, 81 i 71 m.
- 6.Desmantellament de les instal·lacions i edificacions associades a l'explotació amb l'excepció de la nau magatzem, posterior dipòsit de terraplè en la zona de la plaça de pedrera amb la finalitat de reduir la verticalitat de la paret que la limita fins arribar a cota de 61 m.

Terraplenat a la zona de la nau magatzem per tal suavitzar el relleu.

7.Revegetació de les àrees restants.

La revegetació es durà a terme en bermes, places de pedrera i terraplens. Així mateix, als talussos finals d'excavació es crearan irregularitats per tal d'afavorir l'aparició espontània d'espècies vegetals i la nidificació d'aus.

Primerament es realitzarà una sembra d'espècies herbàcies (gramínies i lleguminoses) i llenyoses similars a les de l'entorn amb la finalitat de protegir la capa superficial de l'acció erosiva del vent i la pluja així com fixar l'estructura de l'horitzó del sòl i elements tipus N, P, Zn, Mg i altres.

Posteriorment, un cop establert i desenvolupat el sòl edàfic i previ a l'inici del període de major índex de pluges, es realitzarà la plantació d'espècies arbòries i arbustives existents en l'entorn de l'explotació (pi blanc, ullastre i llentiscle o mata) amb un marc de plantació irregular organitzat en masses de composició diversa. En el cas de la plaça de la pedrera es projecta un ús agrícola basat en el cultiu d'oliveres.

Els paràmetres del restabliment dels fluxos vegetals projectats es mostren a la taula següent:

Quadre resum. Restabliment de fluxos vegetals		
Unitats	Característiques	Situació
Terra vegetal	Terra vegetal pròpia i/o d'aportació 30-40 cm d'espessor	Dispersa sobre les àrees a revegetar
Sembra d'herbàcies	Diverses llavors. Densitat mínima de 150 kg/ha	Dispersa sobre les àrees a revegetar.
Pi blanc (<i>Pinus halepensis</i>)	Alçada: 10-20 cm Diàmetre radicular: 3-7 cm Densitat: 0.01-0.02 ut/m2	Marc de plantació en bermes i aleatori en plataforma acord a la densitat de plantació
Ullastre (<i>Olea europaea</i> Var. <i>Sylvestris</i>)	Alçada: 10-20 cm Diàmetre radicular: 3-7 cm Densitat: 0.01-0.02 ut/m2	Marc de plantació en bermes i aleatori en plataforma acord a la densitat de plantació.
Olivera (<i>Olea europaea</i>)	Alçada: 100 cm Densitat: Marc de 15 m	Plaça de pedrera
Llentiscle (<i>Pistacia lentiscus</i>)	Alçada: 25 cm Diàmetre radicular: >5 cm Densitat: 0.01-0.02 ut/m2	Marc de plantació en bermes i aleatori en plataforma acord a la densitat de plantació.
Romani (<i>Rosmarinus officinalis</i>) Lavanda (<i>Landula dentata</i>) Bruc (<i>Erica multiflora</i>)	Alçada: 8 cm	Dispersa sobre les àrees a revegetar

2. Estudi d'impacte ambiental

Les alternatives d'explotació i restauració valorades són:

- Alternativa 0 referent a la situació actual sense l'execució del projecte, es a dir sense activitat extractiva i sense restauració posterior. Es descarta
- Alternativa 1 d'explotació per abancament i rebliment a cota per tal de recuperar la morfologia original de la zona. Es descarta atès l'elevat volum de material de rebliment necessari que implica així com la incertesa quant a la seva generació i disponibilitat a mitjà termini i el retard en la recuperació de factors biòtics com són la fauna i la vegetació.
- Alternativa 2 (seleccionada) d'explotació i restauració per abancament amb rebliment parcial i desmunt de la paret de separació amb l'explotació veïna Son Tey. El sistema d'explotació per abancament descendent permet iniciar la restauració de manera immediata i que ambdues avancin simultàniament. L'eliminació del talús divisor donarà lloc a un perfil més suavitzat que permetrà una major integració paisatgística de les dues explotacions existents.
- Alternativa 3 d'explotació i restauració per abancament amb rebliment parcial però sense realitzar el desmunt del massís divisor. Es descarta atès l'impacte paisatgístic que suposa el manteniment de la paret divisòria així com la dificultat d'establir mesures correctores ja que la verticalitat en la seva morfologia dificulta enormement l'establiment d'elements vegetals que minimitzin l'impacte visual.

L'estudi inclou inventari ambiental de la zona i s'identifiquen, valoren i ponderen els impactes per a les fases d'explotació i restauració de l'alternativa seleccionada, resultant com a impactes negatius destacables els relacionats amb: la qualitat de l'aire, les emissions de renous i vibracions, el canvi climàtic i la qualitat del sòl i la seva morfologia. Com a impactes ambientals positius destaquen principalment: els usos finals dels terrenys, l'afecció a les vies de circulació, l'ocupació i les activitats econòmiques

Com a mesures preventives i correctores dels impactes negatius originats per l'activitat es proposen:

- Previsió de les condicions meteorològiques els dies de voladures amb la finalitat de no incrementar la transmissió de l'ona aèria per l'efecte del vent, presència de núvols baixos i boira.
- Descàrrega de material a camions i tremuges a una altura mínima.
- Camions amb material que surtin de l'explotació aniran tapats amb lones a la zona de banyera.
- Arran de la inscripció APCA l'empresa ha realitzat el carenat de sitges, garbells i molins.
- La pantalla vegetal al perímetre de l'explotació es rentarà per controlar l'acumulació de la pols i permetre així l'activitat fotosintètica.
- Les berms tindran una contrapendent de 1-2% per tal d'evitar el desplaçament de la terra vegetal allà dipositada.
- Desenvolupament d'un sistema de drenatge per tal d'evitar l'erosió de les aigües d'escorrentia i afavorir la seva infiltració en les zones baixes (plaça).
- Edificis associats a l'activitat de colors ocre.
- Barrera perimetral de cantó de marès i malla metàl·lica adequada a la norma 22 PTM.
- Velocitat limitada a 10km/h.

El Programa de Vigilància Ambiental està centrat, entre d'altres, en el control de la correcta implantació i compliment de les mesures correctores així com realitzar les correccions que siguin necessàries en el cas que les proposades resultin ineficaces. Els factors ambientals a controlar seran: fauna, vegetació i revegetació, sòl, atmosfera, qualitat de les aigües i el paisatge i morfologia.

Segons el factor ambiental que sigui, les actuacions de control i seguiment tindran diferent periodicitat. Així, per exemple: per a la revegetació serà trimestral, respecte a l'estabilitat i processos erosius serà mensual i després de períodes de pluges, respecte d'emissions de pols i renous serà quinquennal i anual respectivament, les vibracions per voladures, quan aquestes es duguin a terme, el control del paisatge serà anual,etc. El control documental es durà a terme amb l'elaboració d'informes anuals. S'estima un pressupost anual de 1.500 €.

Des del punt de vista de la incidència paisatgística de l'activitat, l'estudi d'impacte inclou annex específic amb estudi de la conca visual de l'explotació per a un radi de 5 km. Com a elements destacables del relleu natural i amb bona accessibilitat per a l'observador destaquen: a la cara nord de l'explotació, el Puig de Sant Nofre de 249 m d'altitud i, uns 3,5 km al sud-est de la pedrera el Puig de Bonany de 318 m d'altitud, ubicat entre els municipis de Petra, Vilafranca de Bonany i Sant Joan.

Com a elements artificials, producte de l'activitat, destaquen: els talussos residuals en roca amb valors d'altura superiors als 20 m i angles verticals o subverticals, molt pròxims al límit de l'autorització i, per altra banda, el massís divisor amb l'explotació veïna caracteritzat per la seva altura, angle i continuïtat.

Es conclou que la visibilitat del projecte dins l'extensió analitzada (5 km) és del 5,33 %, els punts de visibilitat de l'explotació són:

- Carretera Ma-3300 de Petra a Sineu amb alta visibilitat del massís divisor.

- Camí perimetral de l'explotació amb alta visibilitat.
- Línia ferroviària Inca-Manacor amb baixa visibilitat, s'aprecia el massís divisor.
- Ermita del Puig de Sant Nofre amb alta visibilitat.
- Carretera Ma-3301 de Sineu a Ariany amb baixa visibilitat.
- Ermita de Bonany amb visibilitat negativa.

L'annex d'incidència paisatgística inclou simulacions de l'estat de l'explotació per a les fases projectades. Les següents, mostren les fases 1 i 2 des de la banda est de la pedrera.

Pel que fa a la vulnerabilitat del projecte davant el canvi climàtic, es realitza càlcul de les emissions de gasos d'efecte hivernacle derivats de l'activitat (CO, NOx, SOx i CO2) que inclou tant els grups generadors de l'establiment de benefici com la maquinària mòbil associada. Per a un consum anual de 100 m³ de combustible dièsel les emissions previstes són les següents:

Gasos	CO	NOx	SOx	CO2
Emissions (kg/any)	680,38	2.816,39	361,42	285.210,00

En base als resultats anteriors es considera que l'impacte de l'explotació davant el canvi climàtic és molt reduït, per altra banda es fa constar que la reposició de la vegetació a les fases de restauració contribuirà a l'efecte embornal de CO2.

3. Elements significatius de l'entorn del projecte

La part nord-oest de la parcel·la 369, objecte de l'activitat, es troba dins zona qualificada com ANEI Ma-41 Puig de Sant Nofre per la Llei 1/1991 d'espais naturals i règim urbanístic a les àrees d'especial protecció de les Illes Balears, tota la resta té la qualificació de sòl rústic general (SRG) segons el Pla Territorial i dins d'aquest hi ha una part important amb la categoria de zona d'interès miner (ZIM).

Pel que fa a les àrees de prevenció de riscos (APR), a la zona nord-oest i centre de l'explotació es localitza un APR d'erosió mentre que tota la zona del Puig de Sant Nofre, que es veu afectada per l'activitat en el seu vessant sud-est, es representa com a zona d'alt risc d'incendi forestal (ZAR) amb la qualificació del risc molt alt segons el IV Pla General de defensa contra incendis forestals de les Illes Balears (2015-2024).

En relació amb l'aspecte paisatgístic de la zona, la part sud de la pedrera forma part de l'Àrea de Reconversió Territorial ART6. Corredor paisatgístic lineal na Borges – Massís de Randa, dins el qual es pretén la reforestació i la recuperació paisatgística de l'àrea de l'illa que separa el Pla de la zona de Llevant i que uniria l'ANEI de na Borges amb l'ANEI del Massís de Randa

Finalment tot l'àrea es caracteritza per una vulnerabilitat d'aqüífers moderada.

4. Resum del procés d'avaluació

4.1 Tramitació

A l'explotació Cas Saboners li és d'aplicació la disposició transitòria segona (DT2^a) de la Llei 1/2014, d'1 d'octubre, d'ordenació minera de les Illes Balears, referent al règim transitori d'obtenció de declaració d'impacte ambiental.

El projecte objecte del present informe està inclòs al Grup 2 "Indústria extractiva" punt 1. "Pedreres: restauració i/o extracció" i al Grup 4 "Indústria siderúrgica i del mineral. Producció i elaboració de metalls" punt 15. "Plantes de tractament d'àrids i plantes de fabricació de materials de construcció" de l'Annex I. "Projectes sotmesos a avaluació d'impacte ambiental ordinària" del Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears, aprovat pel Decret Legislatiu 1/2020 de 28 d'agost.

4.2 Fase d'informació pública i de consultes

Al BOIB núm. 201, de data 18 de novembre de 2020 es realitza la informació pública de l'estudi d'impacte ambiental, modificació del projecte d'actualització i ampliació de l'explotació i pla de restauració de la pedrera Cas Saboners (152) durant un termini de trenta dies comptadors a partir de l'endemà de la publicació.

Durant l'exposició pública es van consultar les següents Administracions afectades:

- a. Ajuntament de Sineu
- b. Consell Insular de Mallorca. Departament de Territori i Infraestructures
- c. Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears
- d. DG d'Espais Naturals i Biodiversitat. Departament de Medi Natural:
 - i. Servei de Protecció d'Espècies.
 - ii. Servei de Planificació

- iii. Servei de Gestió Forestal i Protecció del Sòl
- e. DG d'Energia i Canvi Climàtic. Servei de Canvi Climàtic i Atmosfera
- f. DG de Salut Pública i Participació. Departament de Protecció de la Salut.

L'òrgan substantiu indica que a data 28 de gener de 2021, no té constància de la presentació d'al·legacions durant el tràmit d'informació pública.

A la data del present informe s'han rebut informes de:

Ajuntament de Sineu, de data 7 de gener de 2021 en sentit de:

[...] l'activitat NO DISPOSA de llicència d'activitat ni títol habilitant equivalent.

DG de Salut Pública i Participació. Servei de Salut Ambiental, de data 12 de gener de 2021 amb sentit favorable condicionant a:

1. Compliment de la normativa vigent referent a aigües de consum humà:

- a) Reial decret 140/2003, de 7 de febrer, pel que s'estableixen els criteris sanitaris de la qualitat de l'aigua de consum humà.
- b) Decret 53/2012, de 6 de juliol, sobre vigilància sanitària de les aigües de consum humà de les Illes Balears.

L'aigua utilitzada per consum humà (lavabos, dutxes, consum) haurà d'estar autoritzada per consum humà. Si el pou de subministrament no té aquesta categoria no es podrà utilitzar per aquest ús.

2. Les aigües brutes i grises, recollides a una fossa sèptica, s'hauran de gestionar adequadament per part d'un gestor autoritzat per tal d'evitar contaminació dels aquífers, les aigües superficials i el terreny.

DG d'Espais Naturals i Biodiversitat. Servei de Protecció d'Espècies, de data 12 de gener de 2021, amb sentit favorable amb la condició de:

Establir mesures preventives per evitar els possibles efectes negatius sobre la tortuga mediterrània (*Testudo hermanni*).

DG d'Energia i Canvi Climàtic, de data 23 de setembre de 2021 amb sentit de:

1. Es considera adequat l'estudi sobre les emissions i les emissions indirectes derivades del consum d'electricitat i calor (abast 2), les quals són nul·les.
2. S'ha d'avaluar l'eficiència energètica de la maquinària actual i les possibilitats de renovació per altra més eficient.
3. Pel que fa a les emissions de GEH indirectes causa de materials o serveis oferts a tercers (abast 3) no es considera adequat que no s'hagin avaluat. S'han de considerar les emissions induïdes per l'activitat, com és la venda dels àrids i el transport derivat d'aquestes vendes.
4. A l'EIA com a mesura compensatòria es comenta que durant la restauració de la pedrera ja que la revegetació plantada compensarà les emissions de CO₂. Aquesta mesura compensatòria s'hauria de quantificar numèricament, per avaluar el balanç d'emissions....
5. Es consideren adequades les mesures correctores descrites al EIA per minimitzar l'impacte de pols i partícules descrites al punt 4 de descripció....

Consell de Mallorca. Direcció Insular de Territori i Paisatge. Departament de Territori, de data 22 de gener de 2021 amb les següents conclusions:

1. Estudiar modificar la restauració agrícola de la plaça de pedrera proposada a l'explotació Cas Saboners (tal i com es plantejava a l'informe emès per aquest Servei d'Ordenació del Territori, exp. 2019/157-OT) per una restauració forestal, similar a la restauració de la plaça de pedrera Son Tey, a base d'espècies arbòries i arbustives existents en l'entorn més proper, amb una base de terra vegetal suficient, per tal de millorar la integració paisatgística dels terrenys restaurat, així com complir un dels objectius de l'ART 6-Connector paisatgístic lineal Na Borges-Massís de Randa, "Redibuixar i conservar els territoris amb vocació boscosa de la zona".
2. Caldria modificar les formes geomètriques de les plataformes de l'estat final de la zona NW de l'explotació per formes més sinuoses i naturals, per tal de millorar la integració paisatgística dels terrenys restaurats.
3. Referent a les edificacions existents, cal tenir en compte que les edificacions a sòl rústic han de complir les condicions d'integració paisatgística i ambiental previstes a la norma 22 del Pla Territorial Insular de Mallorca, i que el futur canvi d'ús previst, estarà condicionat a l'autorització pertinent, segons la normativa sectorial aplicable.
4. Cal ampliar la barrera vegetal en el límit sud de l'explotació, a la fase 0, tal i com ja es sol·licitava a l'informe anterior d'aquest Servei (exp. 2019/157), per tal de reduir els efectes de la pols i el renou de l'explotació, així com millorar la seva integració paisatgística,

No s'han realitzat consultes transfrontereres al no considerar-se necessari.

5. Consideracions tècniques

1. Tot i que una part de l'explotació (zona nord-oest) es troba dins l'àmbit d'una àrea natural d'especial interès, ANEI Ma-41 Puig de Sant Nofre, protegida per la Llei 1/1991 d'espais naturals i règim urbanístic a les àrees d'especial protecció de les Illes Balears, cal aclarir que l'autorització minera es va atorgar el 31 de desembre de 1956. De fet a l'annex 1 del Catàleg de pedreres actives del Decret 61/1999, l'explotació consta com Fora d'A.E.P (Àrea d'Especial Protecció).

D'altra banda i pel que fa a la part de l'ANEI afectat en el passat per l'activitat (zona sud-oest), la Resolució del Conseller de Treball, Comerç i Indústria referent a la finalització del procediment de regularització previst per la DT1ª de la LOMIB, va indicar que:

La zona dins àrea LEN ubicada a la part sud-oest de la parcel·la ja no és susceptible d'actualització/regularització dins d'aquest procediment, en conseqüència l'explotador, per aplicació de l'apartat 13 de la Disposició Transitòria Primera de la LOMIB, haurà de retirar immediatament la maquinària i les instal·lacions a aquesta àrea. La restauració de l'àrea afectada s'ha de fer segons les prescripcions de l'autoritat minera; l'incompliment d'aquestes prescripcions donarà lloc a la incoació del pertinent expedient sancionador

2. Pel que fa a les emissions de renous (tasques d'explotació, transport, tractament i classificació del mineral) no es justifiquen cap tipus de valors estimatius o reals respecte dels establerts a la normativa vigent (Reial Decret 1367/2007 de 19 d'octubre, pel qual se desenvolupa la Llei 37/2003, de 17 de novembre, del Renou, en el referent a zonificació acústica, objectius de qualitat i emissions acústiques). No obstant això al Programa de Vigilància Ambiental es preveu un control anual en les emissions acústiques.

3. En relació a les voladures per a l'extracció de la zona nord (escullera) del massís divisor, l'estudi ambiental identifica els impactes associats, renous i vibracions, i els caracteritza com a puntuals, moderats i compatibles, establint mesures correctores al respecte. Així mateix, el Pla de vigilància ambiental inclou el seguiment i control de la qualitat atmosfèrica, l'ona aèria i de les vibracions derivades de l'execució de voladures.

El disseny de les voladures es realitza tenint en compte la norma UNE-22-381-93 que estableix el criteri de control de vibracions produïdes per voladures, en base a la qual s'han tingut en compte les següents estructures sensibles:

- BIC Coves de Son Baró, a 127,29 m de l'explotació.
- BIC Necròpoli des Serralt des Moro, a 414,65 m de l'explotació.
- Línia de ferrocarril Palma-Artà C1, a 167,44 m de l'explotació.
- Carretera Ma 3300, a 142,54 m de l'explotació.

4. L'efecte sinèrgic més destacable amb la veïna Son Tey, és la presència d'un massís divisor residual caracteritzat per la seva continuïtat, esveltesa i manca de vegetació. En aquest sentit el desmunt de part del mateix fins a una cota màxima de 129 m, com a actuació contemplada i coordinada per les dues autoritzacions, donarà com a resultat una conca minera més uniforme i homogènia amb el que s'aconseguirà una disminució important de l'impacte paisatgístic.

Segons la planimetria, actualment el massís presenta una zona de major elevació pròxima a la cota de 150 m. La seva eliminació, en gran part, suposarà una reducció en altura d'almenys 20 m.

5. L'estudi hidrogeològic annexat conclou que el nivell piezomètric se situa entre cotes 120 m i 45 m, el que suposa una zona no saturada d'uns 14 m a l'àmbit de l'explotació (cota aprox. de 59 m). En aquest sentit el risc de contaminació es considera baix si la infiltració es produeix a una altura superior als 10 m sobre la zona saturada.

6. En relació amb l'estabilitat geotècnica de l'activitat ja existent, s'ha aportat estudi tècnic de l'estabilitat dels talussos d'explotació (data 2018) que conclou amb diverses recomanacions. En base a l'esmentat estudi se justifica el disseny dels futurs talussos d'excavació (altura de banc 15 m, angle de 70° i berma de 7 m). No obstant això, no hi ha un estudi tècnic d'estabilitat que justifiqui l'adequació dels anteriors paràmetres de disseny. Pel que respecta als talussos de rebliment amb altura de 5-10 m, angle de 30° i berms de 4 m, es justifica la seva estabilitat amb un factor de seguretat FS > 1,3.

7. Al calendari d'explotació/restauració s'observa que, el termini previst per restaurar una superfície de 9.931,18 m² en fase 1, és el mateix que el necessari per restaurar una de 193.706,30 m² en fase 2, és a dir 7 anys en tots dos casos. En aquest punt es considera oportú que dins la fase 1 es projecti una subdivisió en dues subfases específiques de restauració, una referent a la revegetació de l'àrea sud-est i de les bermes a cotes 140 i 130 a la zona nord, per a un termini màxim de 3 anys, i una altra referent a la revegetació de la zona límit entre les dues explotacions, una vegada sigui eliminat part del massís per un termini màxim de 7 anys.

8. De la totalitat de superfície afectada (203.637,49 m²) es planteja un ús final com a terreny forestal d'aproximadament el 90%, mentre que el 10% restant es realitzarà un cultiu agrícola d'oliveres a les tres places finals de la zona centre (cotes 75, 74 i 61m). Es considera que aquest ús final, bàsicament forestal, contribuirà a millorar la integració paisatgística dels terrenys afectats tot i que aquests en el seu estat original no mostraven una clara vocació boscosa.

No obstant l'anterior i per tal d'evitar una clara diferència de vegetació amb les zones verges de l'actual ANEI 41. Puig de Son Nofre, es considera que un increment en la densitat arbòria i arbustiva prevista a les places i terraplens de la zona nord afavoriria la continuïtat des del punt de vista forestal a aquesta banda de l'explotació i en conseqüència milloraria la seva integració paisatgística.

9. De la totalitat del volum de material necessari per executar la restauració, (55.520 m³) l'activitat justifica el 64% amb l'estèril generat, pel que fa a la resta de material s'indica que serà inert i que procedirà d'excavacions i desmunts lligats al sector de la construcció i de RCDs de planta de triatge autoritzada.

10. Pel que respecta a la geomorfologia final projectada, s'observa que a la zona sud el límit entre la plaça a cota 90m i la plaça a cota 75m es deixarà un talús d'uns 15 metres amb una marcada forma angulosa. En aquest sentit es considera oportú realitzar un redisseny del mateix amb la finalitat que adopti formes més arrodonides que afavoreixin la integració amb l'entorn.

11. En relació al material projectat per a la restauració: estèrils, excavacions i desmunts i, RCDs procedents de planta de triatge, cal indicar que:

-Els estèrils de la pròpia activitat no tenen la consideració de residu segons la definició que dona la Llei 8/2019, de residus i sòls contaminats de les Illes Balears atès que el seu posseïdor no té la intenció de rebutjar-los.

-La resta de material d'origen extern que sí s'ajusti a la definició de residu de la Llei 8/2019, es considera que haurà de tenir el caràcter d'inert en base a definició establerta a l'article 2b) del RD 105/2008, d'1 de febrer, pel qual es regula la producció i gestió dels residus de construcció i demolició, segons la qual:

Residu inert: aquell residu no perillós que no experimenta transformacions físiques, químiques o biològiques significatives, no és soluble ni combustible, ni reacciona física ni químicament ni de cap altra manera, no és biodegradable, no afecta negativament altres matèries amb les quals entra en contacte de manera que pugui donar lloc a contaminació del medi ambient o perjudicar la salut humana. La lixivibilitat total, el contingut de contaminants del residu i l'ecotoxicitat del lixiviat hauran de ser insignificants, i en particular no hauran de suposar un risc per a la qualitat de les aigües superficials o subterrànies.

Conclusions

Per tot l'anterior, es formula la declaració d'impacte ambiental favorable a la realització del Projecte d'explotació i pla de restauració de l'explotació Cas Saboners (152), que forma part de la parcel·la 369 polígon 6, T.M. Sineu, atès que previsiblement no es produiran impactes adversos significatius sobre el medi ambient, sempre que es compleixin les mesures correctores i preventives previstes a l'estudi d'impacte ambiental a la documentació complementària i els condicionants següents:

-Abans de continuar amb l'activitat s'hauran de dur a terme les recomanacions de l'estudi d'estabilitat de data juliol de 2018 pel que respecta als talussos d'explotació ja existents. De la mateixa manera, s'haurà de justificar l'estabilitat dels d'explotació projectats mitjançant estudi signat per tècnic competent.

-La creació d'irregularitats als talussos finals d'explotació no podrà comprometre la seva estabilitat ni a curt ni a llarg termini.

-La pantalla vegetal projectada al límit amb el camí perimetral (front est) haurà de tenir continuïtat amb la zona sud de l'explotació i la part de l'ANEI afectat no inclòs a l'àmbit de l'autorització.

Es compondrà d'espècies arbòries i arbustives autòctones, de baix requeriment hídric, morfologia frondosa i amb una densitat d'individus suficient per tal d'esmoreir els efectes de la pols i el renou així com millorar la integració paisatgística de l'activitat. Els individus arboris tindran una altura mínima de 1,5 metres.

-La fase 1 de restauració s'haurà de subdividir en dues subfases: 1a referent a la revegetació de la zona sud-est i bermes de la zona nord (cotes 140 i 130 m) i 1b referent a la revegetació de la zona límit entre les dues explotacions. El termini màxim d'execució de la subfase 1a serà de 3 anys.

-L'inici de la fase 2 d'explotació es condicionarà al compliment de la finalització de la fase 1 de restauració i a la justificació de disponibilitat del volum d'inert necessari per dur a terme la restauració final projectada.

-Les emissions acústiques derivades de l'activitat s'hauran de mantenir dins els límits establerts per la normativa vigent.

-La restauració es durà a terme amb els estèrils propis i amb material extern amb la qualificació de residus inerts.

-A fi de minimitzar les extraccions d'aigua de l'aquífer, per al reg de les zones revegetades i per combatre els efectes de la pols, s'utilitzaran aigües regenerades sempre que els seus paràmetres físicoquímics i microbiològics siguin adequats.

-Perquè el procés de revegetació sigui el més efectiu possible i es dugui a terme una bona integració paisatgística, es considera necessari que:

+Les places i terraplens projectats a la zona nord tinguin densitats arbòries i arbustives similars a les de l'ANEI (41) de l'àmbit del Puig de Son Nofre.

+S'instal·lin tubs protectors davant la fauna depredadora.

+Els plançons d'altura 10-20cm alternin amb altres d'altura de 0,5-1m.

+S'utilitzin tècniques que garanteixin la pervivència de les espècies a llarg termini.

- Els talussos finals de les zones nord-oest i sud hauran de mostrar en planta morfologies finals en planta més arrodonides en concordança amb les del medi natural.
- Les edificacions existents han de complir amb les condicions d'integració paisatgística i ambiental previstes a la norma 22 del Pla Territorial Insular de Mallorca.
- El programa de vigilància ambiental haurà d'incorporar el control i seguiment de:
 - +La possible presència, d'exemplars de tortuga mediterrània (*Testudo hermanni*), el qual es realitzarà diàriament abans de l'inici de l'activitat. En el cas que es detecti algun individu haurà de traslladar-se a un altre lloc proper de característiques ambientals semblants.
 - +Les àrees ja revegetades durant al manco els 3 anys posteriors a la finalització de l'activitat.
- El pressupost de restauració inclourà les partides addicionals derivades dels condicionants anteriors que tenen a veure amb la revegetació.
- A efectes de controlar i contenir possibles abocaments accidentals, s'haurà de disposar a la zona de sepiolita o similar a bastament, així com contemplar la seva recollida posterior per part de gestor autoritzat.
- En relació a la fossa sèptica s'haurà de complir amb l'indicat a l'article 80 del PHIB en el sentit de:
 - +El titular del sistema autònom de depuració haurà de presentar una declaració responsable davant l'Administració hidràulica de la instal·lació d'aquest sistema.
 - +Atesa la situació de la pedrera i d'acord amb el quadre 26 el rendiment de la fossa serà el següent:

DBO (% reducció)	DQO (%)	SS (%)
70	75	70

- +L'evacuació de l'efluent líquid depurat es pot dur a terme mitjançant infiltració per zona verda de, com a mínim 25 m² per habitant equivalent. Si pot entrar en contacte amb l'ésser humà, es recomana desinfectar-lo (generalment per cloració).
- Les possibles pròrrogues del dret miner hauran de ser sotmeses a nou procediment d'avaluació d'impacte ambiental.

Es recorda que:

1. De conformitat amb l'article 53 de la Llei 8/2019, de 19 de febrer, de residus i sòls contaminats de les Illes Balears, l'aprovació dels plans de restauració de pedreres en què es prevegi el reblliment amb residus de la construcció i la demolició o d'altres, ha de comptar amb un informe previ i vinculant, emès per l'òrgan competent en matèria de residus del Govern de les Illes Balears.

Aquest informe previ i vinculant també serà necessari en l'actualització, revisió o modificació del pla de restauració si s'introdueix o modifica el reblliment de la pedrera mitjançant qualsevol tipus de residus.

L'ús efectiu de residus en una pedrera, amb el pla de restauració aprovat, ha de ser motiu, en cada cas de nova tipologia i/o origen dels residus, de comunicació prèvia de l'entitat o persona titular de la instal·lació a l'òrgan competent de residus.

2. En base al que estableix l'article 52.2 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, s'haurà d'informar a la CMAIB respecte a la finalització de cadascuna de les fases de restauració a fi de realitzar les comprovacions que es consideren necessàries per tal de verificar el compliment del condicionat de la DIA.

3. El futur canvi d'ús de les edificacions existents estarà condicionat a l'autorització pertinent segons la normativa sectorial aplicable.

4. Segons l'informe de l'ajuntament de Sineu de data 7 de gener de 2021, l'activitat no disposa de llicència d'activitat ni títol habilitat equivalent, la qual cosa se fa constar a l'efecte que es prenguin les mesures escaients.

Aquesta DIA s'emet sense perjudici de les competències en residus, urbanístiques, de gestió o territorials de les administracions competents i de les autoritzacions o informes necessaris.

Palma, 25 de febrer de 2022

El president de la CMAIB
Antoni Alorda Vilarrubias